

La 20-an de novembro kadre de KAEST 2010, okazis kunsido de ISAE-anoj en la slovaka urbeto *Modra-Harmónia*, organizita de E@I, sub la gvido de *F. Maurelli* kaj *J.A. Vergara* (ĉi-lasta interrete, el Ĉilio).

Jen la resumo:

La fakte sola ago de la plej frua Esperanto-Asocio ISAE (fondita en 1906/1907) estas la regula publikigo de Scienca Revuo, kiun sindone kaj kun mirinda persistemo redaktas kaj eldonas la ISAE-prezidinto, d-ro *Rüdiger Sachs* (4 numeroj dum la jaro, abonkotizo 20 EUR, kies pago signifas membriĝon al ISAE). Tial UEA ĵus premiis lin per “Diplomo pro Elstara Agado”. Ĉiujare okazas ISAE-kunsido dum la UK, sed ISAE ne havas vere funkciantan estraron nek movadan karakteron aŭ agadon. D-ro *Vergara* kiel ĝenerala sekretario de ISAE klopodis, kaj kontakti kunlaboremajn novulojn por relanĉi ISAE-n kiel movadecan aktivularon, kaj faris diversajn publikajn elpaŝojn sugestante vojojn serĉe al taŭgaj niĉoj por Esperanto en la nuntempa scienca mondo. La nuna dumKAESTa kunsido estis rezulto de tiu naskiĝanta kunlaborado.

Ni proponas, ke ISAE havu strategion, kiu trafe ligu la demokratian strebadon de la Esperanto-movado al pli justa kaj racia lingva ordo kun la situacio kaj demandoj ĉe diversaj kampoj de la nuna komunikado en kaj pri la scienco. ISAE devus kapabli partopreni en forumoj ekster Esperantujo serĉe al aliancanoj, ekz. sciencaj foiroj por la ĝenerala publiko. Estas bezonata homaj fortoj (reala estraro kaj kunlaborantoj) kapablaj entrepreni iniciatojn plendi por Esperanto en sciencaj medioj, kunlabori kun iniciatoj tiaj kia KAEST mem kaj agi per reta komunikado (propono de fakaj/landaj reprezentantoj por varbi interesiĝantojn). Kerna afero estas havi retejon de ISAE kaj la Revuo. En STEB (Scienca kaj Teknika Esperanto-Biblioteko) troviĝas enhavtabelo 1949 ĝis 2000 kaj kelkaj SR-artikoloj el diversaj volumoj. La ISSN 0048-9557 de Scienca Revuo devas esti alirebla kaj serĉebla en datumbazoj de bibliotekoj. Prof. *Sachs* pretas plu redakti kaj eldoni du SR-kajerojn de la surpapera 2011-jarkolekto.

Vikipedio ne konkurencas kun ĉureta revuo. Vikipedio garantias pluvivon sed ĝi nur enhavas enciklopediecajn artikolojn, do ne eblas publikigi originalajn verkojn aŭ esplorojn tie. Scienca Revuo rilatu al la reta revuo Teleskopo. ILEI emas kunlabori kun ISAE. ILEI kaj UEA kunorganizos en Kopenhago (kune kun la tiea Universitato) seminarion pri Demokrata Komunikado en Scienco, kio estas interesa komuna tereno por kunagado apud ISAE.

Francesco Maurelli / José Antonio Vergara

Hompatogenaj platvermoj

Rüdiger SACHS

Enkonduko

La precipa temo de tiu ĉi artikolo estas kvar homaj cestodoj (teniozo, difilobotrio, himenolepido kaj dipilidido). Laŭ Plena Vortaro de Esperanto (PV, 1954) p. 39, “-oz” estas internacia substantiva sufikso signifanta malsanon kaŭzatan aŭ karakterizatan de la ideo esprimita en la radikoj. Plena Ilustrita Vortaro (PIV 1987) kaj PIV (2002) iom pli detale difinas, ke “-oz” estas internacia sufikso uzata en medicino por signifi malsanon kaŭzatan de difinita aganto (ekz. askaridozo), malsanon karakterizatan de difinita patologia elemento (ekz. tuberkulozo), aŭ malsanon de difinita organo (ekz. nefrozo, artrozo)“. Estas pro tio, ke la esperantigo de sciencaj nomoj de patogenoj kaj parazitaj ne povas esti rigardata lingva manio de unuopulo, sed estas absolute necesa – eĉ deviga – nomenklatura faro, ĉar nur post tio eblas nomi ekzakte la per difinita aganto aŭ patologia elemento kaŭzitan kondiĉon.

I. Cestodoj

Cestodoj estas plataj vermoj kun kapo, kolo kaj ĉeno da proglotidoj (segmentoj). Ĉiu proglotido havas kompletan masklan kaj femalan seksaparatojn. Ne ekzistas intesta kanalo. La nutraĵo estas sorbata tra mola haŭto, la “kutiklo“. La unuopaj proglotidoj tamen estas ligitaj unu kun la alia per nervofibro. La longo de cestoda ĉeno povas esti inter kelkaj milimetroj ĝis pluraj metroj (Bildo 5).

Malsaniga efiko

Escepte de la tre malgranda *Hymenolepis nana* (Himenolepido nana) la evolua ciklo de la hompatogenaj cestodoj estas karakterizataj per tio, ke la larvaj stadioj disvolviĝas en alia gastiganto ol la adoltaj vermoj. La generacia ŝanĝo de la parazito do estas devige konektita kun ŝanĝo de gastiganto. La “intera gastiganto“ estas la portanto de la larvaj stadioj, la “fina gastiganto“ estas la portanto de la plenkreska, adolta, ovoproduktanta parazito.